

OBJAŚNIENIE WARTOŚCI PRZYJĘTYCH W WIELOLETNIEJ PROGNOZIE FINANSOWEJ MIASTA BYTOMIA NA LATA 2024-2046

Na podstawie art. 226 ust. 2a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, do wieloletniej prognozy finansowej dołącza się objaśnienia przyjętych wartości, które przedstawiają prognozowane wartości podstawowych parametrów budżetowych dla wszystkich lat objętych prognozą, zgodnie z dyspozycją art. 226 ust. 1 cytowanej ustawy.

Prognoza obejmuje lata 2024-2046 i została sporządzona zgodnie ze wzorem określonym w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego z uwzględnieniem wytycznych Ministra Finansów dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw z dnia 3 października 2023 r.

Wieloletnia prognoza finansowa została sporządzona na lata 2024-2046, tj. okres, na który przewidziano pełną spłatę zobowiązań ujętych w prognozie kwoty długu. Projektowana prognoza jest co do zasady spójna z obecnie obowiązującą wieloletnią prognozą finansową na lata 2023-2046, tzn. zawarte w niej przedsięwzięcia uwzględniono w nowej prognozie, zaś założenia prognostyczne w zakresie dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów stanowią pochodną obowiązującej prognozy, z uwzględnieniem modyfikacji wynikających z ustaleń dokonanych na etapie projektowania budżetu miasta na 2024 rok. Dla uproszczenia procedury zmian w wieloletniej prognozie finansowej, która dla jednostki samorządu terytorialnego jest dokumentem obowiązkowym, zakłada się uchylene obowiązującej obecnie prognozy na lata 2023-2046 i zastąpienie jej nową uchwałą, której częścią są niniejsze objaśnienia.

Opracowując prognozę uwzględniono dostępne dane dotyczące sytuacji finansowej miasta zgromadzone w związku z procesem projektowania budżetu na 2024 rok, dane historyczne dotyczące wykonania budżetów w latach poprzednich, określając na ich podstawie trendy dotyczące poziomu dochodów w poszczególnych źródłach i wielkości wydatków na realizację zadań miasta. Do przyjętych założeń makroekonomicznych wykorzystano wytyczne Ministra Finansów, o których mowa wyżej. Zawarte w tych dokumentach wskaźniki posłużyły do szacowania poziomu dochodów i wydatków zarówno przy projektowaniu roku 2024, jak i określaniu wielkości dochodów i wydatków w kolejnych latach objętych prognozą. W wyliczeniach uwzględniono przede wszystkim prognozowane wskaźniki dotyczące inflacji (średnioroczną dynamikę cen towarów i usług konsumpcyjnych – CPI), wskaźnik realnego wzrostu PKB oraz dane dotyczące wskazanej prognozy w zakresie stóp procentowych, wynikające z ww. dokumentu.

Objaśnienia pozycji przedstawionych w tabeli oraz wartości w niej wskazanych przedstawiono poniżej.

1. Dochody ogółem

Szczegółowe założenia dotyczące prognozy dochodów w ujęciu makroekonomicznym:

kwota w zł

Założenia do WPF 2024-2046		2023		2024	2025	2026	2027
		Plan pierwotny na 01.01.2023	Plan po zmianach na 30.09.2023				
Dochody ogółem		1.054.625.534	1.184.179.408	1.169.289.332	1.255.405.464	1.332.923.859	1.480.404.261
Dochody majątkowe		136.792.640	171.961.147	119.172.280	44.687.694	12.120.414	41.656.454
Dochody bieżące, w tym:		917.832.894	1.012.218.261	1.050.117.052	1.210.717.770	1.320.803.445	1.438.747.807
Podatek od nieruchomości		100.900.000	104.900.000	122.200.000	130.265.200	135.606.073	139.809.861
Wzrost podatku od nieruchomości				16,5%	6,6%	4,1%	3,1%
Udziały CIT		12.291.697	12.291.697	14.813.197	17.849.902	21.509.132	25.918.504
Spadek/wzrost udziałów CIT ogółem				20,5%	20,5%	20,5%	20,5%
Udziały PIT		170.115.916	170.115.916	227.303.827	268.218.516	289.675.997	312.850.077
Wzrost udziałów PIT	kwota			57.187.911	40.914.689	21.457.481	23.174.080
	%			33,62%	18,00%	8,00%	8,00%
CPI – wytyczne MF				6,6%	4,1%	3,1%	2,5%
Subwencja ogólna wraz z częścią rozwojową (wliczaną od 2025r.)		325.886.912	379.549.002	364.691.855	452.484.040	518.094.226	593.217.889
Subwencja ogólna bez części rozwojowej				364.691.855	417.572.174	478.120.139	547.447.559
Subwencja uzupełniająca			53.671.799				
Subwencja ogólna bez części uzupełniającej			325.877.203				
Subwencja rozwojowa					34.911.866	39.974.087	45.770.330
Wzrost/spadek subwencji ogółem względem poprzedniego roku	kwota			-14.857.147	87.792.185	65.610.186	75.123.663
	%			-3,9%	24,1%	14,5%	14,5%
Wzrost/spadek subwencji ogółem względem poprzedniego roku bez subwencji uzupełniającej w 2023 r.	kwota			38.814.652	87.792.185	65.610.186	75.123.663
	%			11,9%	24,1%	14,5%	14,5%
Wzrost dochodów bieżących względem planu na 30.09.2023 r.	%			3,71%	15,33%	9,09%	8,93%
	kwota			37.522.430			
Wzrost dochodów bieżących względem planu pierwotnego na 01.01.2023 r.	%			14,37%			
	kwota			131.907.797			

W pozycji dochody ogółem wskazano prognozowane łączne dochody ze wszystkich źródeł, które miasto może pozyskać w kolejnych latach budżetowych. Kwotę prognozowanych dochodów oparto na danych historycznych poprzedzających sporządzenie prognozy. Dokonując analizy wykonania planu dochodów wzięto również pod uwagę zmiany legislacyjne wprowadzane w ostatnich latach i ich istotny wpływ na wysokość dochodów przekazywanych jednostkom samorządu terytorialnego.

Szczegółowo analizowano kształtowanie się największych źródeł dochodów, tj. dochodów z tytułu udziału miasta w podatkach dochodowych od osób fizycznych i prawnych, subwencji z budżetu państwa, dochodów z podatków i opłat lokalnych, dotacji i środków przyznawanych na cele bieżące i inwestycyjne oraz dochodów ze sprzedaży majątku. Pozostałe kategorie dochodów analizowano zbiorczo.

Udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT)

Wysokość udziału we wpływach z podatków dochodowych od osób fizycznych i prawnych oraz subwencji na 2024 rok przyjęto w wartościach ustalonych przez Ministra Finansów w informacjach nr ST3.4750.19.2023 oraz ST3.4750.20.2023 z dnia 13 października 2023 r. Analiza wymienionych dokumentów pozwala dostrzec znaczący wzrost w 2024 roku udziałów miasta w podatku dochodowym od osób fizycznych (o 33,62% względem roku 2023, tj. 57.187.911 zł).

Prezentowane dane dotyczące tej pozycji dochodów nasuwają jednoznaczną refleksję, iż oszacowanie wpływów dla jednostek samorządu terytorialnego w latach kolejnych, tj. od roku 2025, jest trudne. Rok 2021 był bowiem ostatnim, w którym wpływy środków z tego tytułu opierały się na wyliczeniach wynikających z wykonania budżetu państwa w tym zakresie. Zmiany legislacyjne wprowadzane w latach 2021-2023 doprowadziły do planowania przez budżet państwa należnych dla jst udziałów w oparciu o kwoty referencyjne i planowane z uwzględnieniem wprowadzanych ulg i zwolnień w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych. Spowodowało to spadek dochodów jednostek samorządu terytorialnego, w tym miasta Bytomia z tego tytułu w latach 2022-2023, nieadekwatny do znaczących wzrostów płac, w tym płacy minimalnej, z którymi winny wiązać się znaczące wzrosty udziałów w podatku dochodowym dla jst. Miało to bardzo negatywny wpływ na dochody samorządów, powodując ich drastyczne ograniczenie. Fakt ten został dostrzeżony przez administrację państwową i podjęto próby niwelowania ubytków jst w tym zakresie, wprowadzając jednorazowe ich uzupełnienia poprzez przekazywanie subwencji uzupełniającej lub jednorazowe uzupełnienie udziałów. Powyższe, przy jednoczesnych wzrostach wynagrodzeń, w tym znaczącym wzroście płacy minimalnej, utrudnia dokonywanie analiz w zakresie planowanych w kolejnych latach kwot. Prezentowana linia zarówno przez obecną administrację rządową, jak i zapowiedzi powyborczej większości parlamentarnej dają nadzieję na stabilizację w zakresie przepisów dotyczących podatku dochodowego od osób fizycznych oraz udziałów jst w tym zakresie. Dlatego też w roku 2025 założono ostrożnościowo niższy w stosunku do obecnego wzrost, na poziomie wzrostu płacy minimalnej, tj. o 18%. W latach 2026-2027 w oparciu o powyższe założono wzrost o 8%. W kolejnych latach analizy przyjęto przyrost zgodny z dynamiką określoną w wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych, będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw, tj. na poziomie prezentowanego wskaźnika dynamiki średniorocznej towarów i usług konsumpcyjnych

(CPI). Podkreślić przy tym należy, że wykonanie dochodów w tym zakresie przed zmianą wynosiło w 2021 roku 211.819.405 zł, co daje podstawy do planowania kwot na poziomie określonym w WPF.

Udziały w podatku dochodowym od osób prawnych (CIT)

Przy szacowaniu dochodów z tytułu udziałów w CIT sugerowano się planem podanym przez Ministra Finansów w informacjach nr ST3.4750.19.2023 oraz ST3.4750.20.2023 z dnia 13 października 2023 r. Zakładany przez MF wzrost względem roku 2023 wynosić będzie 20,5%. W poprzednim roku przyrost względem roku 2022 wynosił aż 63,6%, w związku z czym w latach 2025-2027 przyjęto, z uwagi na dane historyczne i kierując się zasadą ostrożności, przyrosty na poziomie roku bieżącego, tj. o 20,5%. W kolejnych latach analizy przyjęto przyrost zgodny z dynamiką określoną w wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych, będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw, tj. na poziomie prezentowanego wskaźnika dynamiki średniorocznej towarów i usług konsumpcyjnych (CPI).

Subwencje

Przy szacowaniu dochodów z subwencji ogólnej budżetu państwa uwzględniono dane historyczne oraz wpływ najistotniejszego składnika subwencji, a mianowicie subwencji oświatowej, na kwotę ogółem. Jednocześnie z uwagi na zmiany legislacyjne wprowadzone w latach 2021-2023 wprowadzające jednorazowe uzupełnienia dochodów jst w formie subwencji uzupełniającej oszacowanie poziomu subwencji w latach kolejnych wydaje się trudne. Nie można wykluczyć pozyskania przez miasto w roku 2024 uzupełnienia dochodów na poziomie podobnym jak w latach 2021-2023. Jednakże ze względu na brak informacji w tym zakresie niemożliwe jest ich zaplanowanie.

Duże wątpliwości legislacyjne wiążą się z częścią rozwojową subwencji ogólnej dla jst. Obecnie obowiązujące zapisy ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego wskazują bowiem w art. 7 ust. 1 pkt 5, iż subwencja ogólna składa się również z części rozwojowej – dla gmin, powiatów i województw. Jednocześnie art. 70l tej ustawy o treści: „W roku 2023 jednostki samorządu terytorialnego nie otrzymują części rozwojowej subwencji ogólnej, o której mowa w art. 7 ust. 1 pkt 5” wyłączył możliwość otrzymania przedmiotowych środków tylko w 2023 roku. Obecnie nie jest wykluczona możliwość otrzymania takowej części subwencji ogólnej w 2024 roku. Na moment sporządzania niniejszego projektu miasto Bytom nie otrzymało żadnej informacji o kwocie subwencji rozwojowej na rok 2024, a zatem nie zaplanowano dochodów z tego tytułu. Niezależnie od powyższego od roku 2025 i w latach kolejnych założono uzyskiwanie dochodów z tytułu części rozwojowej subwencji ogólnej. Kwotę oszacowano bazując na danych opracowanych przez MF („Porównanie dochodów na 2023 r. wg obowiązujących przepisów i wg nowelizowanych przepisów”), gdzie prognozowano kwotę subwencji rozwojowej, którą miasto otrzymałoby w 2023 roku, gdyby nie zmiany w tym zakresie wprowadzone ustawą z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jst. Kwotę tę zwaloryzowano o wzrost subwencji ogólnej względem poprzedniego roku wynikający z informacji Ministra Finansów w pismach nr ST3.4750.19.2023 oraz ST3.4750.20.2023 z dnia 13 października 2023 r., a w kolejnych latach w oparciu o ogólne założenia odnoszące się do prognozowanej kwoty subwencji, opisane poniżej. Powyższe nie wyklucza przekazania należnej i zagwarantowanej ustawowo miastu części rozwojowej subwencji ogólnej w roku 2024. W przypadku uzyskania informacji w tym zakresie dokonane będą stosowne zmiany w budżecie roku 2024.

Na 2024 rok wysokość subwencji przyjęto zatem zgodnie z pismami Ministra Finansów z dnia 13 października 2023 r. W latach kolejnych z przyczyn opisanych powyżej trudno oszacować kwoty subwencji ogólnej. Znaczący wpływ na tą sytuację ma również wzrost części oświatowej subwencji ogólnej, który jest poniekąd pochodną znaczącego wzrostu płac nauczycieli, a także przewidywanych kolejnych podwyżek w tym zakresie. Kierując się jednak zasadą realności szacunków, wzrost subwencji ogólnej założono w latach 2025-2027 na poziomie średniej arytmetycznej wzrostu z lat 2021-2024, co wskazują poniższe tabele. Jednocześnie od roku 2025 zakłada się otrzymywanie części rozwojowej subwencji ogólnej.

Wyszczególnienie		Plan na 30.09.2023	2024	2025	2026	2027
Subwencja ogólna, w tym:		379.549.002	364.691.855	417.572.174	478.120.139	547.447.559
Część uzupełniająca		53.671.799				
Subwencja rozwojowa		23.970.686	30.490.713	34.911.866	39.974.087	45.770.330
		wg wyliczeń MF, która nie będzie przekazana, wskazana wyłącznie do wyliczeń, nie uwzględniona w kwocie ogółem w 2024 r., uwzględniona od 2025 r.				
Wzrost na podstawie średniej – w 2023 r. podano rzeczywisty wzrost subwencji ogólnej dla celów waloryzacji subwencji rozwojowej		27,2%	14,5%	14,5%	14,5%	14,5%
Subwencja ogólna wraz z częścią rozwojową – wliczaną od 2025 r.		379.549.002	364.691.855	452.484.040	518.094.226	593.217.889
Wzrost/spadek ogółem względem poprzedniego roku	kwota		-14.857.147	87.792.185	65.610.186	75.123.663
	%		-3,91%	24,07%	14,50%	14,50%
Wzrost względem poprzedniego roku bez uwzględnienia subwencji uzupełniającej w 2023 r.	kwota		38.814.652	87.792.185	65.610.186	75.123.663
	%		11,91%	24,07%	14,50%	14,50%

Przyrost subwencji względem roku poprzedniego:

		kwota w złotych	
Rok	%	Kwota	
2021	17,5%	43.928.601	
2022	1,4%	4.017.527	
2023 wg kwoty zaplanowanej na 30.09.2023 r.	27,2%	81.213.219	
2024 wg pisma MF – przyrost bez uwzględniania jednorazowej subwencji w 2023 r.	11,91%	38.814.652	
Średnia	14,5%		

W pozostałych latach analizy przyjęto przyrost zgodny z dynamiką określoną w wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw, tj. na poziomie prezentowanego wskaźnika CPI.

Podatki lokalne

W odniesieniu do podatków lokalnych w roku 2024 założono wzrost podatku od nieruchomości do stawek maksymalnych zgodnie z obwieszczeniem Ministra Finansów z dnia 21 lipca 2023 r. oraz wzrost stawek podatku od środków transportowych (projekty stosownych uchwał zostaną przedstawione na sesji Rady Miejskiej w dniu 27 listopada 2023 r.).

Ponadto planowany wzrost dochodów budżetowych z tytułu podatku od nieruchomości wynika ze wzmożenia w ostatnich latach działań zmierzających do stosowania najbardziej dotkliwego środka egzekucyjnego jakim jest egzekucja z nieruchomości. Obecnie w toku jest około 80 spraw dotyczących wszczęcia egzekucji z nieruchomości. Nasilenie działań związanych z egzekucjami z nieruchomości wiąże się m.in. z uchyceniem z dniem 15 kwietnia 2022 r. art. 15zzu ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, który zakazywał wykonywania tytułów wykonawczych nakazujących opróżnianie lokali mieszkalnych w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii COVID-19. Uwzględniając stopień skomplikowania spraw dotyczących egzekucji z nieruchomości planowany termin zakończenia większości z nich przypada na 2024 rok. Nadmienić przy tym należy, iż zaległości w podatku od nieruchomości są nieustannie monitorowane w celu maksymalnego zwiększenia skuteczności prowadzonych spraw. Miasto zintensyfikowało również czynności polegające na zabezpieczaniu zaległości wpisami hipotek przymusowych, co wiąże się z uskutecznieniem prowadzonej windykacji. Obecnie w sprawach podatkowych złożono około 50 wniosków o wpis hipotek. Wskazane czynności windykacyjne pozwalają na założenie, iż w 2024 roku realne jest wyegzekwowanie dodatkowych środków w wysokości co najmniej 1.500.000 zł, a szacuje się, że kwoty te będą wyższe, niemniej wzrost z tego tytułu względem roku 2023 przy powyższych założeniach skalkulowano ostrożnościowo na poziomie 16,5%. W kolejnych latach zakłada się dalsze wzrosty o wskaźnik CPI z roku poprzedniego wynikający z wytycznych MF.

Wzrost pozostałych dochodów bieżących w roku 2024 i w latach 2025-2046 przyjęto zgodnie z dynamiką określoną w wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw, tj. na poziomie prezentowanego wskaźnika CPI.

1.1. Dochody bieżące

Dochody bieżące to wszystkie dochody budżetowe niestanowiące dochodów majątkowych (szerzej omówionych w punkcie 1.2.). Do wartości dochodów prognozowanych w tym punkcie odnoszą się objaśnienia zawarte w punkcie 1., w którym omówiono główne źródła dochodów obejmujące dochody o charakterze bieżącym.

Plan dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące przyjęto na podstawie przedłożonych wskaźników przez Wojewodę Śląskiego, a środki pochodzące z budżetu państwa i innych źródeł na realizację przedsięwzięć ujętych w załączniku nr 2 do wieloletniej prognozy

finansowej, na podstawie zawartych umów lub uzyskanych akceptacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w Lokalnym Systemie Informatycznym RPO 2014-2020.

Wzrost pozostałych dochodów bieżących w roku 2024 i w latach 2025-2046 przyjęto zgodnie z dynamiką określoną w wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw, tj. na poziomie prezentowanego wskaźnika CPI.

1.2. Dochody majątkowe

W 2024 roku na wartości ujęte w prognozie składają się dochody ze sprzedaży majątku oraz dotacje i środki przeznaczone na inwestycje. Dochody otrzymane na inwestycje stanowią dotacje celowe i środki z budżetu państwa, środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz środki z budżetu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Szacując dochody majątkowe z tych źródeł, z uwagi na konieczność ostrożnego planowania, w prognozie ujęto tylko kwoty wynikające z zawartych umów oraz zaplanowanych do pozyskania środków pomocy finansowej w formie dotacji, a także refundacji poniesionych wydatków ze środków własnych, zagwarantowanych do otrzymania z uwagi na przyznane dofinansowanie oraz zakończenie realizacji perspektywy unijnej na lata 2014-2020, gdzie zadania w ramach otrzymanego dofinansowania muszą być zakończone do dnia 31 grudnia 2023 r.

Na prognozowane w 2024 roku dochody majątkowe w kwocie 119.172.280 zł składają się:

1) dotacje i środki przeznaczone na inwestycje w kwocie 98.156.680 zł, w tym:

- planowane do otrzymania środki z rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych w kwocie 23.093.361 zł,
- planowane dotacje celowe z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych w kwocie 20.333.184 zł,
- planowane do otrzymania dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich (w ramach refundacji poniesionych ze środków własnych budżetu miasta wydatków we wcześniejszych latach, a zagwarantowanych w umowach jako dofinansowanie) w kwocie 41.840.230 zł,
- planowane do otrzymania środki z Krajowego Planu Odbudowy w ramach Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 „Maluch+” 2022-2029 w kwocie 1.931.100 zł,
- planowane do otrzymania środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach programu „Dostępna przestrzeń publiczna” w kwocie 863.805 zł.

Środki finansowe w wysokości 41.840.230 zł są oczekiwane do osiągnięcia w przyszłym roku w związku z realizacją licznych projektów współfinansowanych środkami unijnymi. Do roku 2023 Bytom realizuje wiele projektów, a w większości zadań prefinansuje wydatki przewidziane do sfinansowania ze środków zewnętrznych.

Przedłużające się procedury związane z weryfikacją przez właściwe instytucje wniosków o płatności, które ze względu na konieczność ponoszenia wydatków do dnia 31 grudnia 2023 r., składane będą również po tej dacie, spowodują wpływ znacznej kwoty z Urzędu Marszałkowskiego w I bądź II kwartale 2024.

Należy przy tym podkreślić, iż szczegółowe zasady funkcjonowania polityki spójności Unii Europejskiej na lata 2014-2020 opisane są przede wszystkim w ramach tzw. „rozporządzenia ogólnego”, tj. Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Na podstawie tego dokumentu opracowane zostały i przyjęte procedury regulujące przygotowanie, wdrażanie i rozliczanie projektów dofinansowywanych ze środków unijnych w ramach poszczególnych programów operacyjnych. Zgodnie z art. 65 rozporządzenia ogólnego, wydatki kwalifikują się do wsparcia o ile zostały poniesione przez beneficjenta i zapłacone pomiędzy 1 stycznia 2014 r. a 31 grudnia 2023 r. Z kolei zgodnie z art. 141 ww. dokumentu, państwa członkowskie przedkładają końcowe sprawozdanie z wdrażania programów operacyjnych w terminie do 30 czerwca 2024 r. Mając na uwadze powyższe, instytucje zarządzające poszczególnymi programami operacyjnymi zamieściły w umowach o dofinansowanie stosowne wymagania wobec beneficjentów zarówno w zakresie terminów ponoszenia wydatków jak i ich rozliczania.

W przypadku Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (RPO WSL), końcowym terminem ponoszenia wydatków jest 31 grudnia 2023 r., a wniosek o płatność końcową, rozliczający całość projektu, musi zostać złożony w terminie do 25 dni od dnia zakończenia projektu.

W przypadku Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020 (POIS), końcowym terminem ponoszenia wydatków jest 31 grudnia 2023 r., a wniosek o płatność końcową, rozliczający całość projektu, musi zostać złożony w terminie do 30 dni od dnia zakończenia projektu.

W związku z powyższym, a także uwzględniając fakt, że zdecydowana większość projektów inwestycyjnych realizowanych lub nadzorowanych przez Gminę Bytom wdrażanych jest w ramach RPO WSL lub POIS, a ich termin realizacji upływa w IV kwartale br., należy uznać, że procedury oceny i zatwierdzania poszczególnych wniosków o płatność, a w konsekwencji wypłaty wnioskowanych środków, będą miały miejsce w I oraz na początku II kwartału 2024 r.

Nie bez znaczenia dla Bytomia i prezentacji opisanych założeń budżetowych miasta jest również dotacja pozyskana z GZM, która zasili budżet na rok 2024, jednakże środki te mają charakter epizodyczny, ale bardzo istotny dla finansów Bytomia.

W kolejnych latach z uwagi na powyższe, a zwłaszcza zakończenie perspektywy unijnej 2014-2020 i brak wytycznych, przepisów i procedur co do nowej perspektywy zauważalny jest znaczący spadek dochodów majątkowych w tym zakresie.

- planowane do otrzymania środki na realizację zadań inwestycyjnych w łącznej kwocie 11.915.000 zł, w tym z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków w ramach Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w kwocie 4.130.000 zł oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w kwocie 5.965.000 zł.

2) dochody ze sprzedaży nieruchomości – 20.000.000 zł.

Przewiduje się, że kwota ta zostanie uzyskana ze sprzedaży praw do następujących nieruchomości:

- części nieruchomości położonych przy ul. I. Hakuby (obszar D) wchodzących w skład Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej – 5.100.000 zł,
- nieruchomości niezabudowanych położonych m.in. przy ulicach Jana Pawła II oraz Ostatniej – 7.000.000 zł,
- nieruchomości zabudowanych położonych przy ulicach Siemianowickiej 5 – 7, Strażackiej 3 oraz Prusa 31a – 3.000.000 zł,
- udziałów gminy w zabudowanych nieruchomościach położonych przy ulicach Strzelców Bytomskich 31 – Morcinka 1, Witczaka 109, Żeromskiego 17 oraz Placu Sikorskiego 6 i 8 – 2.000.000 zł,
- około 150 lokali mieszkalnych i użytkowych – 2.900.000 zł.

3) dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności – 1.000.000 zł,

4) dochody ze sprzedaży składników majątkowych – 15.600 zł.

W kolejnych latach analizy kształtowanie dochodów ze sprzedaży majątku oszacowano w kwocie 10.000.000 zł rocznie oraz dotacje na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych zgodnie z podpisanymi umowami.

2. Wydatki ogółem

Szczegółowe założenia dotyczące prognozy wydatków w ujęciu makroekonomicznym:

Założenia do WPF 2024-2046		2023		2024	2025	2026	2027
		Plan pierwotny na 01.01.2023 r.	Plan po zmianach na 30.09.2023 r.				
Wydatki ogółem		1.114.077.950	1.262.994.011	1.154.529.003	1.225.039.341	1.299.687.412	1.456.773.722
Wydatki bieżące, w tym:		946.872.455	1.051.491.866	1.054.883.174	1.097.273.896	1.131.289.387	1.159.571.622
Wydatki dotyczące wynagrodzeń i ich pochodnych		508.078.627	505.411.000	538.805.887	553.892.452	569.401.441	583.636.477
Wzrost względem planu na 30.09.2023 r.	%			33.394.887	15.086.565	15.508.989	14.235.036
	kwota			6,61%	2,80%	2,80%	2,50%
Wydatki majątkowe		167.205.495	211.502.145	99.645.829	127.765.445	168.398.025	297.202.100
Wzrost wydatków bieżących	%			0,24%	4,10%	3,10%	2,50%
	kwota			2.565.671			
Wzrost wydatków bieżących względem planu pierwotnego na 01.01.2023 r.	%			11,32%			
	kwota			107.185.082			

Należy zauważyć spadek wydatków ogółem w stosunku do roku 2023 (plan po zmianach), na co istotny wpływ ma spadek wydatków majątkowych, wynikający z zakończenia perspektywy unijnej na lata 2014-2020. Ponadto nie uwzględniono zarówno dochodów jak i wydatków finansowych z Funduszu Pomocy na finansowanie zadania związanego z utrzymaniem osób, które ze względu na działania

wojenne prowadzone na obszarze Ukrainy opuściły swój kraj. Działanie takie podyktowane jest brakiem udokumentowanej informacji z Urzędu Wojewódzkiego potwierdzającej fakt kontynuowania pomocy państwa w tym zakresie. Znaczący wpływ ma również obniżenie stóp procentowych i kalkulacja obsługi długu zgodnie z zawartymi umowami, która wskazuje na niższe aniżeli w roku 2023 koszty (w roku 2023 odsetki od tytułów dłużnych to kwota 35.130.000 zł, a w 2024 to kwota 29.000.000 zł – w kolejnych latach oszacowano zgodnie z wytycznymi Ministra Finansów dotyczącymi stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw z dnia 3 października 2023 w zakresie stóp procentowych na lata 2025-2027).

2.1. Wydatki bieżące

Wydatki bieżące to wszystkie wydatki jednostki samorządu terytorialnego nie będące wydatkami majątkowymi, które zdefiniowano w punkcie 2.2. omawianej tabeli. Z kategorii tej wyodrębniono na potrzebę prognozy wydatki z tytułu poręczeń i gwarancji, opisane w punkcie 2.1.2 i na obsługę długu, opisane w punkcie 2.1.3.

Szacując wysokość wydatków bieżących w roku 2024 i w latach kolejnych uwzględniono:

- wzrost wydatków z tytułu wynagrodzeń o 6,63% w 2024 roku oraz o wskaźnik wzrostu wynagrodzeń określony w wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw w latach 2025-2027,
- racjonalizację wszystkich wydatków bieżących,
- ograniczanie wydatków dotychczas przeznaczonych na zadania remontowe i kierowanie ich strumienia na działalność o charakterze inwestycyjnym,
- obniżenie kosztów obsługi długu z uwagi na obniżenie stóp procentowych,
- brak wydatków finansowanych i współfinansowanych środkami unijnymi z uwagi na zakończenie perspektywy unijnej 2014-2020,
- brak wydatków które występowały w 2023 r., które miały charakter incydentalny (w zakresie zakupu węgla, wydatków finansowych z Funduszu Pomocy na finansowanie zadania związanego z utrzymaniem osób, które ze względu na działania wojenne prowadzone na obszarze Ukrainy opuściły swój kraj, wydatki dotyczące Funduszu Przeciwdziałania COVID-19),
- wzrost pozostałych wydatków bieżących w latach 2025-2027 i wydatków ogółem od roku 2028 w oparciu o wskaźnik realnego wzrostu PKB podany przez Ministra Finansów w ww. wytycznych.

Reasumując powyższe założono w roku 2024 plan wydatków, który wraz z dokonywanymi korektami w trakcie roku, z uwagi na otrzymane dotacje oraz stwierdzone dodatkowe źródła dochodów, powinien zagwarantować prawidłową realizację zadań wszystkich jednostek organizacyjnych miasta w tym roku.

2.1.1. Wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczane

Założono w 2024 roku wzrost wydatków dotyczących wynagrodzeń wraz z pochodnymi w oparciu o zmianę kwoty minimalnego wynagrodzenia o 6,63% względem planu obowiązującego na dzień 30 września 2023 r. W kolejnych latach założono wzrost wynagrodzeń

o wskaźnik określony w wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw w tym zakresie.

2.1.2. Wydatki z tytułu poręczeń i gwarancji

W budżecie na lata 2024-2026 zaplanowano wydatki w kwocie ogółem 210.454 zł na potencjalne spłaty wynikające z udzielonego w 2020 roku przez miasto Bytom poręczenia pożyczki dla Bytomskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o. zgodnie z umową poręczenia obowiązującą do 31 maja 2026 r.

2.1.3. Wydatki na obsługę długu

W pozycji tej wykazano wydatki na obsługę długu w kwocie 29.234.000 zł, w tym odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych papierów wartościowych – 29.000.000 zł. Wartości w poszczególnych wierszach wynikają z umów dotyczących zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych w latach 2013, 2015, 2016, 2019, 2020, 2021 i 2023 papierów wartościowych, a także kredytu z Europejskiego Banku Inwestycyjnego (w latach 2018-2021 uruchomiono 4 transze w łącznej kwocie 170.000.000 zł).

Uwagę zwraca spadek kosztów związanych z obsługą długu miasta. Spadek ten wynika z polityki Narodowego Banku Polskiego. W trakcie roku 2023 został zahamowany wzrost stóp procentowych spowodowany spadkiem wskaźników WIBOR, od których zależne są koszty obsługi zadłużenia miasta.

Na etapie tworzenia projektu budżetu na rok 2023 przyjęto obowiązujące wskaźniki z dnia 15 września 2022 r., tj. WIBOR 3M: 7,15% i WIBOR 6M: 7,32%. Do projektu budżetu na 2024 rok przyjęto stopy z dnia 3 listopada 2023 r., tj. WIBOR 3M: 5,64% i WIBOR 6M: 5,55%, natomiast w kolejnych latach spłaty zadłużenia koszty związane z obsługą długu prognozowano zgodnie z wytycznymi Ministra Finansów dotyczącymi stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw z dnia 3 października 2023 r. Na 2025 rok – stopa bazowa: 4,20%, na rok 2026 i lata kolejne: 4,00%.

Jednocześnie, nie wyklucza to możliwości poprawy danych wpływających na możliwości budżetowe miasta w kolejnych latach i poprawę podstawowych wskaźników budżetowych. W przypadku decyzji NBP o obniżeniu lub podwyższeniu stóp procentowych dane zawarte w wieloletniej prognozie finansowej miasta zostaną odpowiednio skorygowane.

2.1.4. Pozostałe odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy

W wierszu tym ujęto wydatki z tytułu odsetek od kredytu w kwocie 10.000.000 zł dotyczącego utraconych dochodów podatkowych w roku 2020, podlegającemu wyłączeniu z limitu spłaty na podstawie art. 15 zob. ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

Spłata kredytu nastąpi w latach 2024-2030.

2.2. Wydatki majątkowe

W pozycji tej wykazano szacunkowe wartości wydatków majątkowych, wynikające głównie z zaplanowanych do realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych, określonych w załączniku do niniejszej prognozy.

W 2024 roku na kwotę wydatków majątkowych w wysokości 99.645.829 zł składają się wydatki na:

- realizację zadań inwestycyjnych ujętych w wieloletniej prognozie finansowej – 85.950.199 zł,
- realizację inwestycji jednorocznych – 11.835.630 zł, w tym zadań związanych z budżetem obywatelskim w zakresie wydatków majątkowych w łącznej kwocie 4.966.315 zł,
- zakupy inwestycyjne – 1.860.000 zł.

Do głównych wydatków majątkowych należy zaliczyć wydatki na realizację inwestycji, zgodnie z poniższym zestawieniem:

kwota w złotych

Wyszczególnienie	Nakłady finansowe, w tym:		
	Budżet miasta	Środki zewnętrzne	Ogółem
Przebudowa dróg i chodników wraz z infrastrukturą towarzyszącą w części ulic Piłsudskiego, Matejki, Krakowskiej oraz pl. Sobieskiego w Bytomiu	8.743.698	14.999.993	23.743.691
Przebudowa ul. Frycza-Modrzewskiego	244.000	8.782.125	9.026.125
Modernizacja źródła ciepła w lokalach w ramach Programu Ciepłe Mieszkanie w Gminie Bytom rok 2022	–	5.965.000	5.965.000
Adaptacja budynku przy ul. Jana Smolenia 20 w Bytomiu na potrzeby przedszkola miejskiego oraz oddziału żłobkowego	1.410.000	4.917.500	6.327.500
Modernizacja budynków – ul. Musialika 1 i 3	620.450	3.281.378	3.901.828
Przebudowa ul. Tysiąclecia w Bytomiu	3.683.000	–	3.683.000
Renowacja zabytkowego kościoła św. Wojciecha w Bytomiu	70.000	1.680.000	1.750.000
Termomodernizacja budynków placówek oświatowych w Bytomiu	3.470.806	–	3.470.806
Przebudowa ul. Nickla wraz ze skrzyżowaniem z ul. Daleką	–	3.000.000	3.000.000
Modernizacje w gminnych lokalach mieszkaniowych	4.900.000	–	4.900.000
Czyszczenie, naprawa i hydrofobizacja ścian i mansard budynku Szkoły Podstawowej nr 6 przy ul. Królowej Jadwigi 2 w Bytomiu	50.000	2.450.000	2.500.000
Rewitalizacja podobszaru 19 – Bytom zabytkowe osiedle przy ul. Kolonia Zgorzelec	3.073.970	–	3.073.970
Budowa i przebudowa kanalizacji deszczowej w ul. Nickla i Relaksowej (Frenzla)	250.000	2.208.368	2.458.368
Przebudowa wiaduktu na ul. Zabrzeńskiej w rejonie ul. Wytrwałych	2.000.000	–	2.000.000
Kolej +	–	2.640.609	2.640.609
Stawiamy na łapy – bytomska oaza dla zwierząt	1.990.000	–	1.990.000

Miasto zamierza kontynuować realizację rozpoczętych już działań inwestycyjnych, ujętych w wykazie przedsięwzięć inwestycyjnych oraz realizować nowe zadania wykorzystując środki z budżetu Unii Europejskiej oraz z budżetu państwa. Zauważalny spadek wydatków majątkowych względem ostatnich dwóch lat wynika głównie z zakończenia projektów współfinansowanych i finansowanych środkami

unijnymi w ramach perspektywy unijnej na lata 2014-2020. Gmina przewiduje realizację nowych inwestycji i aplikowanie o dofinansowanie ze środków unijnych w ramach perspektywy finansowej na lata 2021-2027, opóźnionej przez sytuację pandemiczną oraz w ramach Krajowego Planu Odbudowy, które będą ujęte w budżecie roku 2024 i Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata następne po uzyskaniu zapewnienia finansowania.

3. Wynik budżetu

W 2024 roku wynik budżetu jest liczbą dodatnią i wynosi 14.760.329 zł. Nadwyżka dochodów nad wydatkami w roku 2024 jest głównie wynikiem mającego charakter incydentalny, projektowanego wpływu środków z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, co szczegółowo przedstawiono w pkt. 1.2.

Opisane dochody majątkowe są oczekiwane do osiągnięcia w przyszłym roku w związku z realizacją licznych projektów współfinansowanych środkami unijnymi. Do końca roku 2023 r. miasto realizuje wiele projektów, a w większości zadań prefinansuje wydatki przewidziane do sfinansowania ze środków zewnętrznych, ponosząc nakłady ze środków własnych, mimo zagwarantowanych umowami dofinansowań. Przedłużające się procedury związane z weryfikacją przez właściwe instytucje wniosków o płatności, które ze względu na konieczność ponoszenia wydatków do dnia 31 grudnia 2023 r., składane będą również po tej dacie, spowodują wpływ znacznej kwoty z Urzędu Marszałkowskiego w pierwszym bądź drugim kwartale 2024.

Nie bez znaczenia dla Bytomia i prezentacji opisanych założeń budżetowych miasta jest również dotacja pozyskana z GZM, która zasili budżet na rok 2024, a uzyskane w ramach pomocy finansowej środki mają charakter epizodyczny, jednakże istotny dla finansów Bytomia.

Nadwyżkę zaplanowano przeznaczyć w roku 2024 na spłatę wcześniej zaciąganych kredytów i pożyczek oraz wykup wyemitowanych papierów wartościowych.

W latach kolejnych przyjmując powyższe założenia planuje się również osiąganie wartości dodatnich wyniku finansowego budżetu. Nadwyżki budżetu od tego roku będą przeznaczane na spłatę wcześniej zaciąganych kredytów i pożyczek oraz wykup wyemitowanych papierów wartościowych.

4. Przychody budżetu

W 2024 roku zaplanowano przychody w kwocie 15.769.355 zł, pochodzące z:

- 1) niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, pochodzących z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków w łącznej kwocie 11.782.125 zł i przeznaczonych na finansowanie zadań inwestycyjnych pn.:
  - „Przebudowa ul. Frycza-Modrzewskiego” – 8.782.125 zł,

- „Przebudowa ul. Nickla wraz ze skrzyżowaniem z ul. Daleką” – 3.000.000 zł,
- 2) niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 156.834 zł;
W pozycji tej zaplanowano wyłącznie środki finansowe, znajdujące się na rachunkach bankowych budżetu miasta, których wydatkowanie w roku 2023 nie jest możliwe z uwagi na podpisane umowy i stanowiące zaliczkę na poczet realizacji w 2024 roku projektu edukacyjnego pn. „Aktywni i szczęśliwi – żyć w pełni z niepełnosprawnością”.
- 3) przelewów z rachunków lokat w kwocie 3.281.378 zł;
W pozycji tej zaplanowano wyłącznie środki finansowe, które wpłynęły na rachunek bankowy budżetu miasta w 2023 roku z Funduszu Dopłat z przeznaczeniem na realizację zadania pn. „Modernizacja budynków – ul. Musialika 1 i 3”.
- 4) wolnych środków o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy w kwocie 549.018 zł;
Z uwagi na brak możliwości wydatkowania w 2023 roku środków otrzymanych w dniu 6 grudnia br. z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na realizację zadania pn. „Remont ulicy Armii Krajowej w Bytomiu”, zachodzi konieczność jego kontynuowania w roku 2024 i zaplanowania uzyskanych środków finansowych po stronie przychodów budżetu.

5. Rozchody budżetu

Rozchody stanowią spłaty rat kredytów, pożyczek zaciągniętych w latach ubiegłych i wykup wyemitowanych obligacji.

W roku 2024 zapewniono środki w łącznej wysokości 30.529.684 zł na przypadające do spłaty w 2024 r. zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych obligacji. W kolejnych latach analizy zaplanowano rozchody zgodnie z zawartymi umowami w tym zakresie.

5.1.1. Kwota przypadających na dany rok kwot pozostałych ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań

W wierszu tym ujęto spłaty kredytu w kwocie 10.000.000 zł dotyczącego utraconych dochodów podatkowych w roku 2020, podlegające wyłączeniu z limitu spłaty na podstawie art. 15 zob. ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

Spłata kredytu nastąpi w latach 2024-2030.

kwota w złotych

Tytuły dłużne	Rok zaciągnięcia	Planowany okres spłaty	Pozostało do spłaty na 31.12.2023	2024 spłata rat	2025 spłata rat	2026 spłata rat	2027 spłata rat	2028 spłata rat	2029 spłata rat	2030 spłata rat	2031-2046 spłata rat
Kredyt na ubytek w dochodach będący skutkiem wystąpienia COVID-19	2020	2023-2030	8.750.000	1.250.000	1.250.000	1.250.000	1.250.000	1.250.000	1.250.000	1.250.000	–
Kredyt z EBI	2018-2021	2022-2046	163.395.348	6.046.512	6.976.744	7.906.977	7.906.977	7.906.976	7.906.976	7.906.977	110.837.209
Kredyt na sfinansowanie części deficytu w 2022 r. i spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań (PKO BP)	2022	2027-2036	40.000.000	–	–	–	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	łącznie 36.000.000
Kredyt na sfinansowanie części deficytu w 2023 r. i spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań (PKO BP)	2023	2027-2039	50.000.000	–	–	–	1.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	łącznie 43.000.000
Obligacje 86 mln (Pekao+ PKO/Nordea)	2013	2021-2026	49.500.000	16.500.000	16.500.000	16.500.000	–	–	–	–	–
Obligacje 25 mln (PKO BP)	2015	2021-2026	13.000.000	4.000.000	4.000.000	5.000.000	–	–	–	–	–
Obligacje 40 mln (Pekao SA)	2016	2017-2030	26.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	5.000.000	5.000.000	5.000.000	5.000.000	–
Obligacje 25 mln (BGK)	2020	2027-2036	25.000.000	–	–	–	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	łącznie 15.000.000
Obligacje 30 mln (BGK)	2021	2027-2036	30.000.000	–	–	–	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	łącznie 22.000.000
Obligacje 25 mln (BGK)	2023	2027-2036	25.000.000	–	–	–	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	łącznie 15.000.000
Pożyczka z WFOŚiGW – KAWKA	2016-2018	2019-2030	295.900	47.344	47.344	47.344	47.344	47.344	47.344	11.836	–
Pożyczka z WFOŚiGW – Program Ograniczenia Niskiej Emisji	2019-2020	2021-2026	407.034	186.912	186.912	33.210	–	–	–	–	–
Pożyczka z WFOŚiGW – Program Ograniczenia Niskiej Emisji	2021	2022-2027	1.090.438	290.784	290.784	290.784	218.086	–	–	–	–
Pożyczka z WFOŚiGW – Program Ograniczenia Niskiej Emisji	2022	2023-2029	1.300.825	208.132	208.132	208.132	208.132	208.132	260.165	–	–
razem			433.739.545	30.529.684	31.459.916	33.236.447	23.630.539	24.412.452	24.464.485	24.168.813	241.837.209

Pozycja wskazuje na prognozowaną wartość zadłużenia na koniec każdego roku objętego prognozą i uwzględnia zaciągnięte kredyty, wyemitowane papiery wartościowe w latach wcześniejszych.

Przewidywana kwota długu na koniec 2024 r. wyniesie 403.209.861 zł, zgodnie z poniższym zestawieniem:

Tytuły dłużne	Rok zaciągnięcia	Planowany okres spłaty	Pozostało do spłaty na 31.12.2023 r.	Spłata rat w 2024	Pozostało do spłaty na 31.12.2024 r.
Kredyt na ubytek w dochodach będący skutkiem wystąpienia COVID-19	2020	2023-2030	8.750.000	1.250.000	7.500.000
Kredyt z EBI	2018-2021	2022-2046	163.395.348	6.046.512	157.348.836
Kredyt na sfinansowanie części deficytu w 2022r. i spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań (PKO BP S.A.)	2022	2027-2036	40.000.000	–	40.000.000
Kredyt na sfinansowanie części deficytu w 2023r. i spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań (PKO BP S.A.)	2023	2027-2039	50.000.000	–	50.000.000

Tytuły dłużne	Rok zaciągnięcia	Planowany okres spłaty	Pozostało do spłaty na 31.12.2023 r.	Splata rat w 2024	Pozostało do spłaty na 31.12.2024 r.
Obligacje 86 mln (Pekao+PKO/Nordea)	2013	2021-2026	49.500.000	16.500.000	33.000.000
Obligacje 25 mln (PKO BP)	2015	2021-2026	13.000.000	4.000.000	9.000.000
Obligacje 40 mln (Pekao S.A.)	2016	2017-2030	26.000.000	2.000.000	24.000.000
Obligacje 25 mln (BGK)	2020	2027-2036	25.000.000	–	25.000.000
Obligacje 30 mln zł (BGK)	2021	2027-2036	30.000.000	–	30.000.000
Obligacje 25 mln zł (BGK)	2023	2027-2036	25.000.000	–	25.000.000
Pożyczka z WFOŚiGW - KAWKA	2016-2018	2019-2030	295.900	47.344	248.556
Pożyczka z WFOŚiGW – Program Ograniczenia Niskiej Emisji 2019 (PONE 2019)	2019-2020	2021-2026	407.034	186.912	220.122
Pożyczka z WFOŚiGW – Program Ograniczenia Niskiej Emisji 2021 (PONE 2021)	2021	2022-2027	1.090.438	290.784	799.654
Pożyczka z WFOŚiGW – Program Ograniczenia Niskiej Emisji 2021 (PONE 2022)	2022	2023-2029	1.300.825	208.132	1.092.693
Razem			433.739.545	30.529.684	403.209.861

6. Relacja zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy o finansach publicznych

W roku 2024 występuje deficyt operacyjny w kwocie 4.316.846 zł, który został zrównoważony zgodnie z obowiązującymi przepisami co prezentuje poniższa tabela:

Relacja zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy o finansach publicznych		2022	2023 - na 30.09.2023	2024	2025
Wynik operacyjny		-11.230.033	-39.273.605	-4.766.122	113.443.874
wolne środki – art. 217 ust 2 pkt 6 uof		57.610.576	–	549.018	–
wolne środki – art. 217 ust 2 pkt 8 uof	par. 905	33.882.968	24.508.027	11.782.125	–
	par. 906	4.141.670	6.862.722	156.834	–
Różnica pomiędzy dochodami bieżącymi skorygowanymi o środki, a wydatkami bieżącymi		84.405.181	-7.902.856	7.721.855	113.443.874
Suma przekroczeń i nadwyżek w latach 2022-2025					197.668.054

We wszystkich pozostałych latach prognozowania relacja stanowi wartość dodatnią.

8. Wskaźnik spłaty zobowiązań

Zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych wyliczono wskaźnik, określony w art. 243 ustawy o finansach publicznych, uwzględniając wyłączenia opisane powyżej oraz obecnie obowiązujące zasady wyliczania. Wskaźnik wyliczany jest na podstawie danych z ostatnich siedmiu lat.

W oparciu o powyższe wyliczenia we wszystkich latach analizy wskaźnik jest spełniony.

Wskaźniki w latach 2024-2027 kształtują się następująco:

	2024	2025	2026	2027
Relacja określona po lewej stronie wzoru	6,17	4,78	4,19	3,03
Relacja określona po prawej stronie wzoru – dopuszczalny limit spłaty zobowiązań	8,58	8,29	4,43	5,74
Różnica	2,41	3,51	0,24	2,71

W kolejnych latach wskaźnik po zmianie, z uwzględnieniem przyjętych parametrów jest spełniony. Podkreślić równocześnie należy, iż każdorazowa zmiana składowych wpływających na spełnienie relacji określonej przepisami art. 243 ustawy o finansach publicznych podlegać będzie wnikliwej analizie, celem niedopuszczenia do braku tej relacji.